

ВИКОРИСТАННЯ ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ ДЛЯ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ НА ТЕРИТОРІЇ АНДРІЯШІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ ГРОМАДИ

У статті дано загальну характеристику розвитку туристичної галузі та коротко охарактеризовано ресурси, що є основою для історико-культурного туризму, визначено основні проблеми та шляхи їх вирішення, спрогнозовано тенденції подальшого розвитку

Ключові слова: картографування, туризм, інтернет, історико-культурний туризм, спадщина.

В статье дана общая характеристика развития туристической отрасли и кратко охарактеризованы ресурсы, являющиеся основой для историко-культурного туризма, определены основные проблемы и пути их решения, спрогнозировано тенденции дальнейшего развития

Ключевые слова: картографирование, туризм, интернет, историко-культурный туризм, наследие.

In the article general description of development of tourist industry is given and resources which are basis for historic-cultural tourism are shortly described, certainly basic problems and ways of their decision, subsequent progress trends forecast.

Keywords: mapping, historic-cultural tourism, heritage, tourism, internet.

Постановка проблеми. На сьогодні в Україні актуальність дослідження туризму зумовлена саме тим, що багатогранність має велике соціальне значення. Глобалізація туризму сильно впливає на навколишнє середовище, суспільство, економіку та духовний світ людей. Це особливий вид споживання матеріальних і духовних благ, послуг і товарів, який виділяється в окремому галузь економіки.

У багатьох країнах продаж туристичних послуг став важливим елементом управління доходу. Однак значення туризму не обмежується лише економічними вигодами – це одна з найактивніших форм людського спілкування, що сприяє встановленню та розширенню культурних зв'язків, зміцненню співпраці і дружбі між народами.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми розвитку туризму, були опрацьовані вітчизняними і зарубіжними науковцями (Ю. А. Веденін, М. В. Багров, О. В. Гідбут, Ю. М. Лобанов, В. С. Преображенський, Ю. В. Рождественський); туристської місткості та природного потенціалу території (В. К. Броннікова, А. І. Єльчанінов, М. Г. Ігнатенко) [2].

Мета роботи. Дослідити перспективи розвитку туристичної галузі, яка у майбутньому може стати однією з найбільш визначальних у районі, адже Роменський район з тисячолітньою історією має потужний історико-культурний та природно-рекреаційний потенціал для розвитку

туристичної галузі.

Виклад основного матеріалу. Програма сталого розвитку туризму на 2018 – 2022 роки (далі – Програма) є комплексом заходів у галузі туризму, які реалізуються на території району.

Становлення туризму в районі як високорентабельної галузі економіки, важливого засобу культурного і духовного розвитку громадян набуває дедалі все більшого значення. Туристична галузь є важливим чинником стабільного й динамічного збільшення надходжень до бюджету, позитивно впливає на стан справ у багатьох галузях економіки (транспорт, торгівля, зв'язок, будівництво, сільське господарство тощо). Туризм сприяє підвищенню зайнятості населення, розвитку ринкових відносин, міжнародному співробітництву, залучення громадян до пізнання природи та історико-культурної спадщини краю.

Важливою складовою туристичного потенціалу Роменщини є історико-культурна спадщина, вона нараховує 110 пам'яток культури, із них археології – 71, архітектури – 25, історії – 14. Серед них вирізняються Андріяшівсько-Гудимівський, Біловодський, Миколаївський гідрологічні заказники та ботанічні пам'ятки природи – Борозенківський та Хмелівський заказники.

Туристична галузь у Андріяшівській сільській громаді поступово починає зростати, однак туристична інфраструктура в регіоні ще недостатньо розвинена. Окрім інфраструктури, у регіоні відсутні туристичні ресурси та інтегрована система їх раціонального використання. Часто відбувається неефективне та незаконне використання унікальних природних та історико-культурних ресурсів. Немає належного прогнозування та планування розвитку туризму.

Регіон не створює сприятливих умов для розвитку туристичних баз, таких як: відновлення пільгових умов туристичних об'єктів, придбання сучасних транспортних засобів та розбудова доріг тощо. Туристичні компанії в основному займаються відправленням туристів за кордон або за його межами в інші регіони. Внутрішній туризм десь почав реанімуватися лише за останні 3 – 4 роки, але поки що прийом туристів на Сумщині майже невігідний туристичним агенціям.

Ще одна проблема, яка існує в туристичній галузі регіону – це недостатня кількість кваліфікованих кадрів. Екскурсійні заходи почали посилюватися в останні роки, але ситуація складна з персоналом путівників та перекладачів. Наразі лише 14 путівників та 1 перекладач мають відповідні сертифікати та значки встановленої моделі [4].

Сумська область займає одне з останніх місць в Україні за рівнем розвитку туристичної галузі [2]. Для покращення ситуації в 2018 році було

створено Обласне туристичне об'єднання «Сумський турист». Її члени є суб'єктами туристичної діяльності як у Сумах (головним чином), так і у великих містах області та районних центрах.

Регіональна асоціація туризму вийшла з ініціативою і вже її реалізувала – відкрила першу в регіоні «Андріяшівської сільської громади інформаційно-туристичну службу – СІТС». Основними завданнями СІТС є:

- 1) організація регіонального туристичного інформаційного центру в Сумах, здатного надавати інформацію про культурні, спортивні та туристичні заходи, що проводяться в регіоні, поширювати друковану рекламу та інформаційну продукцію;
- 2) організація оперативної інформаційно-консультативної підтримки гостей міста та області, іноземців, місцевих жителів з питань туристичної діяльності та актуальних пропозицій щодо відпочинку та екскурсій по Сумській області, в Україні та за її межами;
- 3) створення єдиного інформаційного банку даних суб'єктів туристичної діяльності, закладів культури, готелів, ресторанів та моніторингу ринку туристичних можливостей міста та області;
- 4) надання інформаційно-рекламних послуг туристичним агенціям та приватним підприємцям – членам туристичної асоціації на безоплатній чи пільговій основі з метою реклами – своїх ексклюзивних туристичних продуктів та послуг;
- 5) розвиток взаємовигідної співпраці з місцевими, вітчизняними та зарубіжними партнерами у сфері туризму та культурних відносин, просування міста, регіону та їх історико-культурної спадщини;
- 6) публікація, надання інформаційно-довідкових видань;
- 7) посередницька діяльність з продажу невідкладних (сезонних) туристичних продуктів за дорученням туристичних агентств на договірній основі;
- 8) організація екскурсій, туристичних подорожей та інших заходів для гостей міста та області, іноземців через членів Туристичної асоціації та зацікавлених осіб;
- 9) вивчення громадської думки, включаючи туристів та відвідувачів міста, дослідження туристичного ринку міста та регіону з метою його вдосконалення.

Найбільш стримуючим фактором, що негативно впливає на збільшення потоку туристів в районі, є недостатній розвиток туристичної інфраструктури, включаючи питання реконструкції та будівництва закладів розміщення туристів, ремонту автошляхів, облаштування місць короткочасного відпочинку туристів, недостатня кількість сучасних закладів комплексного обслуговування туристів: готелів, мотелів, кемпінгів тощо.

Потребують ремонту дороги на основних туристичних маршрутах, незадовільна забезпеченість автомобільних доріг туристичною, сервісною та інформаційною структурою (відсутність рекламних щитів та єдиної системи маркування автошляхів щодо об'єктів туризму). Низький рівень маркетингових досліджень, слабкість рекламного забезпечення туристичного потенціалу району на внутрішньому і особливо, зовнішньому ринках. Недостатня забезпеченість туристичної галузі висококваліфікованими спеціалістами. Район відчуває потребу в залученні інвестицій та реконструкції матеріально-технічної бази оздоровлення. Потребують реставрації більшість пам'яток архітектури та історії.

Програма створена відділом культури Андріяшівської сільської громади і реалізовується спільно із зазначеними у плані заходів виконавцями. Втілення цієї програми покликане стимулювати ефективне використання та поліпшення матеріальної бази наявних туристсько-екскурсійних ресурсів району, підвищення рівня міжгалузевого співробітництва та посилення привабливого туристичного іміджу.

Для розв'язання проблем галузі необхідно в цілому 1840 тис. грн.

Обсяг коштів, що пропонується залучити на виконання Програми	2018	2019	2020	2021	2022	Усього витрат на виконання Програми (тис. грн.)
Обсяг ресурсів, усього, у тому числі:	50	1572	81	68	69	1840
Районний бюджет	50	1572	81	68	69	1840

Висновки. Отже, ми можемо зробити висновки, що для стимулювання розвитку туризму Андріяшівської сільської громади владі необхідно стимулювати інвестиційну привабливість та ефективне функціонування туристичних та рекреаційних зон; створення сприятливих інвестиційних умов у сфері туризму; впорядкування процедур оренди та приватизації об'єктів культурної спадщини та інших об'єктів туристичного відвідування; запровадити розумні стандарти оплати за використання туристичних ресурсів; заохочувати приватний сектор, особливо в сільській місцевості, розвивати підприємництво в туристичному секторі; реконструкція та відновлення існуючих об'єктів туристичної інфраструктури.

Необхідно покращити якість та розширення асортименту туристичних послуг та умов туристичних послуг, реконструювати та модернізувати існуючі туристичні об'єкти, залучати кошти бізнес-структур для розвитку туристичної інфраструктури (маршрути, зв'язок, сервіс, водопостачання системи тощо). Провести масштабну рекламну кампанію на туристичних послугах Андріяшівської сільської громади.

Таким чином, розвиток туристичної інфраструктури Андріяшівської сільської громади, сприятиме поповненню регіонального, місцевих бюджетів, розвиток туристичної галузі сприятиме підвищенню добробуту громадян, збереженню історичної та культурної спадщини та посиленню духовного потенціалу суспільства, що, у свою чергу, збільшити кількість робочих місць, соціальних та робочих місць. громадяни.

Список використаних джерел

1. Вечерський В. В. Загальні відомості про історико-культурні ресурси в туристичних регіонах України. Туристично-краєзнавчі дослідження. С. 99 – 122.
2. Корнус А. О. та ін. До кадастру туристичних ресурсів Сумської області. Туристично-краєзнавчі дослідження 2016. С. 250 – 263.
3. Корнус О., Корнус А. Туристська інфраструктура Сумської області та її роль у стійкому розвитку регіону. *Вісник наук. досліджень Галицького ін-ту ім. В. Чорновола*. Сер. Туризм. 2018. С. 6 – 11.
4. Настольный справочник делового человека. Сумы. 2015. 528 С.
5. Сайт Сумської обласної туристичної асоціації: URL: <http://www.tourass.narod.ru>

Т. В. Ведмідь, В. С. Павленко

Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

КВЕСТ ЯК ІНТЕРАКТИВНА ФОРМА ПРОВЕДЕННЯ ЕКСКУРСІЙ У МІСТІ СУМИ

У статті досліджено та висвітлено сутність квесту як інноваційної форми проведення екскурсій. Описано розвиток цього напрямку у регіонах України. Проаналізовані основні кроки для впровадження даної форми екскурсій у місті Суми.

Ключові слова: квест-екскурсія, інтерактивна форма, інновації.

В статье исследовано и рассмотрено сущность квеста как инновационной формы проведения экскурсий. Описано развитие этого направления в регионах Украины. Проанализированы основные шаги для внедрения данной формы экскурсий в городе Сумы.

Ключевые слова: квест-экскурсия, интерактивная форма, инновации.

The article explores and highlights the essence of the quest as an innovative form of excursions. The development of this direction in the regions of Ukraine is described. The main steps for the introduction of this form of excursions in the city of Sumy are analyzed.

Key words: quest-excursion, interactive form, innovations.

Актуальність теми. Місто Суми – обласний центр культурно-мистецького та економічного життя одного із регіонів України. На туристичному ринку воно позиціонує себе як «місто, яке важливо побачити». Суми вже знайшло свою туристичну привабливість: давня історія, старовинна архітектура, цікаві заходи, унікальні фестивалі, талановиті митці – все це стало його візитівкою. Та залишається один із найважливіших пунктів у просуванні якісного турпродукту – довершена подача усього